# Vedtak i Transportklagenemnda - Fly

# **Sammendrag**

Krav om standarderstatning som følge av kansellering. Rolls Royce-fabrikasjonsfeil.

#### **Dato**

24.08.2020

#### Saksnummer

2019-04114

### **Tjenesteytere**

Norwegian Air Shuttle

# Klager har i det vesentlige anført

Klager skulle reise med DY7001 fra Oslo til New York den 8. september 2019. Planlagt avreise fra Oslo var kl. 19.30 med ankomst i New York kl. 21.30 den 8. september 2019. Avgangen fra Oslo til New York ble kansellert, og klager ble av den grunn ombooket til å reise den 9. september fra Oslo via London til New York. Imidlertid ble også reisen fra London til New York kansellert. Klager ble derfor ombooket på nytt, denne gangen fra Oslo til New York via Paris den 9. september. Klager ankom New York 9. september 2019 kl. 20.30 – rundt 23 timer forsinket.

Klager krever standarderstatning på EUR 600 i henhold til EU-forordning 261/2004.

# Tjenesteyterne har i det vesentlige anført

Norwegians flyvning DY7001 fra Oslo til New York 8. september 2019 var planlagt å skulle betjenes av et Boeing 787 Dreamliner-fly med registreringskode LN-LNE. Norwegian har vist til at flyet ble forsinket med tre timer og 52 minutter. Dette skyldtes at The European Aviation Safety Agency (EASA) hadde utstedt et Airworthiness Directice, hvor det ble innført krav om inspeksjon av trykkompressorene og akslingene på Rolls-Royce Trent 1000 Package-B-motorene etter at Boeing hadde oppdaget et potensielt holdbarhetsproblem. Disse obligatoriske inspeksjonene fra EASA påvirket alle Norwegians flyvninger som skulle opereres av flytypene Boeing 787-8 og 787-9.

Produksjonsfeilen førte til at alle Boeing 787-8 og 787-0 Dreamliner-fly måtte gjennomgå avanserte tekniske inspeksjoner. De første inspeksjonene ble utført i løpet av høsten og vinteren 2018. Mot slutten av mars 2019 ble ytterligere inspeksjoner introdusert.

Direktivet utstedt av EASA innebærer at alle Rolls Royce Trent 1000-motorer må til inspeksjon etter spesifiserte aktivitetsintervaller. Den aktuelle flyvningen ble kansellert som følge av en slik inspeksjon.

På tidspunktet for når direktivet trådte i kraft, var det ikke spesifisert noen plan for når de individuelle maskinene måtte til inspeksjon. Det var derfor veldig utfordrende å kartlegge fremdriften og å legge en plan for å unngå driftsforstyrrelser.

I tilfeller hvor forstyrrelsen skyldes en ekstraordinær omstendighet, er flyselskapene unntatt fra kravet om å betale kompensasjon i henhold til EU-forordning 261/2004 artikkel 5 (3).

Det vises i den sammenheng til EU-domstolens avgjørelse i sak C-257/14 (van der Lans) avsnitt 38, som lyder slik: «visse tekniske fejl [kan] være omfattet af sådanne usædvanlige omstændigheder. Dette er f.eks. tilfældet, hvis den konstruktør, der har konstrueret det berørte luftfartsselskabs flåde af luftfartøjer, eller en kompetent myndighed afdækker, at luftfartøjerne, selv om de allerede er i drift, er behæftet med en skjult fabrikationsmangel, der påvirker flysikkerheden».

I dette tilfellet har Norwegian truffet alle rimelige tiltak for å minimere forstyrrelsen.

Basert på det ovennevnte kan ikke Norwegian imøtekomme klagers krav om kompensasjon.

#### Nemnda bemerker

Klagers flyvning DY7001 fra Oslo til New York den 8. september 2019 ble kansellert. Klager ble først omrutet med nye flyvninger via London, men da også disse flyvningene ble kansellert, ble klager ombooket via Paris. Dette medførte at klager ankom New York omtrent 23 timer senere enn opprinnelig planlagt.

Kansellering gir rett til standardkompensasjon med mindre flyselskapet godtgjør at innstillingen skyldes ekstraordinære omstendigheter som ikke kunne vært unngått selv om alle rimelige tiltak var truffet, jf. EU-forordningen 261/2004 artikkel 5.

Nemnda legger til grunn at årsaken til kanselleringen av DY7001 den 8. september 2019 var en skjult fabrikasjonsfeil som ble oppdaget på Rolls Royce Trent 1000-motorene som benyttes på Norwegians flymaskiner av typen Boeing 787 (Dreamliner). Det er på disse motorene behov for inspeksjoner etter nærmere angitte aktivitetsintervaller. Nemnda mener at skjulte fabrikasjonsfeil må anses som en ekstraordinær omstendighet i forordningens forstand, og viser til EU-domstolens avgjørelse i C-257/14 (Van der Lans).

Nemnda viser til at problemet med motorene hadde vært kjent siden 2018, og det ble innført krav om ytterligere inspeksjoner i mars 2019, altså et halvt år før den aktuelle flyvningen. Flyene med denne type motorer må inspiseres etter nærmere angitte aktivitetsintervaller. Nemnda forutsetter derfor at det foreligger en forutberegnelighet for når disse inspeksjonene vil bli gjennomført og når det eventuelt vil oppstå uregelmessigheter.

Norwegian kan ikke vite hva resultatet av inspeksjonen vil bli. Kansellering på kort varsel uten en plan for videre befordring av passasjerene, må i så fall begrunnes bedre. Nemnda kan ikke se at flyselskapet har godtgjort at alle rimelige tiltak er truffet for å unngå kanselleringene. Klager har derfor krav på 600 euro i erstatning i henhold til forordningen.

#### **Vedtak**

Transportklagenemnda - fly anbefaler at Norwegian utbetaler 600 euro i standarderstatning til klager.

### Nemndas representanter

Helen Andenæs Sekulic (leder)
Joachim Sponheim (SAS)
Kristoffer Sørlie (Forbrukerrådet)
Maite de Geus-Cossard (Forbruker Europa)
Gøran Jenssen (Widerøe)